

PEDAGOGICZNA BIBLIOTEKA WOJEWODZKA
im. KOMISJI EDUKACJI NARODOWEJ
w LUBLINIE
Wydział Informacji i Informatyzacji

Psychomanipulacja – perswazja czy przemoc

Zestawienie bibliograficzne w wyborze

Opracowała
Grażyna Kłós

LUBLIN 2015

Wydawnictwa zwarte

1. "Infotainment" : informacja - rozrywka - manipulacja :
(stereotypy kulturowe i językowe społeczeństwa informacyjno-
konsumpcyjnego) / Oleg Leszczak, Swietłana Leszczak //
W: Książka, biblioteka, informacja : między podziałami
a wspólnotą / pod red. Jolanty Dzieńniakowskiej. - Kielce : Wydaw.
Akademii Świętokrzyskiej, 2007. - S. 447-461
2. "Infotainment" : informacja - rozrywka - manipulacja :
(stereotypy kulturowe i językowe społeczeństwa informacyjno-
konsumpcyjnego) / Oleg Leszczak, Swietłana Leszczak //
W: Książka, biblioteka, informacja : między podziałami
a wspólnotą / pod red. Jolanty Dzieńniakowskiej. - Kielce : Wydaw.
Akademii Świętokrzyskiej, 2007. - S. 447-461
3. "Książę" (Il principe) Machiavellego i machiavellizm / Janina
Świdorska. - [Warszawa] : "Rola", 1927. - 69 s.
4. Argumentacja, perswazja, manipulacja : [wykłady z teorii
komunikacji] / Marek Tokarz. - Gdańsk : Gdańskie Wydawnictwo
Psychologiczne, 2006. - 464 s.
5. Bylovers - mistrzowie manipulacji w cyberprzestrzeni / Agnieszka
Izdebska // W: Agresja wirtualna vs realna : poglądy i badania /
Zdzisław Majchrzyk, Jan F. Terelak (red.). - Białystok : Wyższa
Szkoła Administracji Publicznej im. Stanisława Staszica, 2011. -
S. 37-44
6. Cicero vortit barbare : przekłady mówcy jako narzędzie
manipulacji ideologicznej / Katarzyna Marciniak. - Gdańsk :
"Słowo/Obraz Terytoria", 2008. - 251 s.
7. Dylematy z przekazem podprogowym / Bronisław Siemieniecki //
W: Manipulacja - media - edukacja / red. Bronisław Siemieniecki.
- Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, cop. 2007. - S. 537-542

8. Edukacyjne aspekty manipulacji w cyberprzestrzeni / Józef Bednarek // W: Manipulacja - media - edukacja / red. Bronisław Siemieniecki. - Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, cop. 2007. - S. 359-369
9. Efekt Lolity : wizerunek nastolatek we współczesnych mediach i jak sobie z nim radzić / Meenakshi Gigi Durham. - Warszawa : Prószyński i S-ka, 2010. - 238 s.
10. Elementy manipulacji językowej w mass mediach / Justyna Gózdź // W: Wartości - interesy - struktury społeczne : uwarunkowania ludzkiej kreatywności i partycypacji w życiu publicznym / red. Jan Szymczyk. - Lublin : "Norbertinum", 2010. - S. 207-220
11. Emocje i osobowość makiawelisty / Irena Pilch // W: Bliżej emocji II / red. Agata Błachnio, Aneta Przepiórka. - Lublin : Wydaw. Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, 2008. - S. 99-110
12. Fantastyka baśniowa a dziecko : wychowanie czy manipulacja? / Anna Wasilewska. - Gdańsk, Sopot : Wydaw. Uniwersytetu Gdańskiego, 2012. - 148 s.
13. Formy sprzeciwu wobec sekt / Anna Jarkowska // W: (Bez)radność wychowania...? : praca zbiorowa / pod red. Zbigniewa Marka i Magdaleny Madej-Babuli. - Kraków : "Ignatianum" : Wydaw. WAM, 2007. - S. 247-261
14. Gra w manipulacje : wywieranie wpływu dla uczciwych / Robert-Vincent Joule, Jean-Léon Beauvois. - Gdańsk : Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2006. - 221 s.
15. Granice manipulacji / Józef Kossecki. - Warszawa : Młodzieżowa Agencja Wydawnicza, 1984. - 323 s.
16. Gry językowe w tekstach publicystycznych : kreacja czy manipulacja? / Jolanta Kowalewska-Dąbrowska // W: Kreowanie światów w języku mediów / pod red. Pawła Nowaka, Ryszarda Tokarskiego. - Lublin : Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2007. - S. 87-105

17. Jak chronić przed manipulacją reklamową? / Dariusz Kufta //
W: (Bez)radność wychowania...? : praca zbiorowa / pod red.
Zbigniewa Marka i Magdaleny Madej-Babuli. - Kraków :
"Ignatianum" : Wydaw. WAM, 2007. - S. 235-245
18. Jak zyskać lub jak nie stracić? : zastosowanie psychologii
poznawczej i neuromarketingu / Tadeusz Kononowicz //
W: Psychologia w życiu osobistym i zawodowym człowieka : praca
zbiorowa / pod red. Joanny Rajang i Joanny Lessing-Pernak. -
Bydgoszcz : Wydaw. Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, 2008. -
S. 90-98
19. Kinezyjologia edukacyjna : nauka, pseudonauka czy manipulacja? /
pod red. nauk. Kazimierza Koraba. - Warszawa : Instytut Badań
Edukacyjnych, 2008. - 158 s.
20. Komunikacja, manipulacja, edukacja / Marek Graszewicz //
W: Manipulacja - media - edukacja / red. Bronisław Siemieniecki.
- Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, cop. 2007. - S. 287-294
21. Kontrowersje wokół zmiany postaw : w kierunku teorii perswazji
opartej na rozprzestrzenianiu się reakcji / Jozef M. Nuttin; przy
współpr. Annie Beckers. - Warszawa : Państwowe Wydawnictwo
Naukowe, 1982. - 320 s.
22. Kryminologiczne aspekty sekt destrukcyjnych / Marta Romańczuk-
Grącka. - Olsztyn : Wydaw. Uniwersytetu Warmińsko-
Mazurskiego, cop. 2008. - 332 s.
23. Krzywe zwierciadło : o manipulacji w mediach / Maciej Iłowiecki.
Lublin : "Gaudium", 2003. - 232 s.
24. Kształcenie pedagogów i nauczycieli @ media / Maciej Tanaś //
W: Manipulacja - media - edukacja / red. Bronisław Siemieniecki.
- Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, cop. 2007. - S. 215-224
25. Machiavel nauczycielem : manipulacje w szkolnictwie : reformy
czy plan zniszczenia? / Pascal Bernardin. - Komorów : "Antyk",
cop. 1997. - 163 s.

26. Makiaweliczna osobowość niepełnoletniego świadka / Szymon Emilia Draheim. - Poznań : Wydaw. Naukowe UAM, 2004. – 314 s.
27. Manipulacja - media - edukacja / red. Bronisław Siemieniecki. - Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, cop. 2007. - 560 s.
28. Manipulacja - w polityce, w reklamie, w miłości / Fabrice d'Almeida. - Gdańsk : Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2005. - 126 s.
29. Manipulacja : mechanizmy psychologiczne / Anna Grzywa. - Kraśnik : "Mad Graf", 1997. - 191 s.
30. Manipulacja polityczna w polskojęzycznym Internecie na przykładzie popularnych portali / Jacek Zbigniew Górnikiewicz // W: Manipulacja - media - edukacja / red. Bronisław Siemieniecki. - Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, cop. 2007. - S. 194-204
31. Manipulacja w autoprezentacji / Tomasz Rewerski // W: Komunikowanie się : problemy i perspektywy / red. Bożydar Kaczmarek, Adam Kucharski, Marcin Stencel. - Lublin : Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2006. - S. 271-282
32. Manipulacja w mediach, media o manipulacji / pod red. Tomasza Gackowskiego, Joanny Dziedzic. - Warszawa : Instytut Dziennikarstwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2011. - 283 s.
33. Manipulacja w sieci : (rzecz o narzędziach) / Włodzimierz Gogołek // W: Manipulacja - media - edukacja / red. Bronisław Siemieniecki. - Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, cop. 2007. - S. 343-358
34. Manipulacje elektoratem wyborczym w środowisku lokalnym / Julitta Nowak // W: Pedagogika społeczna : współczesne obszary / pod red. Iriny Suriny. - Słupsk : Wydaw. Naukowe Akademii Pomorskiej, 2008. - S. 207-216
35. Manipulować - ale jak? : osiem praw postępowania z ludźmi / Josef Kirschner. - Warszawa : "Sokrates", cop. 1994. - 194 s.

36. Manipulowanie umysłem : pranie mózgu, warunkowanie, indoktrynacja / Denise Winn. - Wyd. 2. - [Wrocław] : "Moderator", [2004]. - 275 s.
37. Media a patologie / Bronisław Siemieniecki // W: Pedagogika medialna. T. 1 / red. nauk. Bronisław Siemieniecki. - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2007. - S. 204-233
38. Miłość, władza i manipulacja w bliskich związkach / Eugenia Mandal. - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2008. - 323 s.
39. Nauczyciel w krajach postsocjalistycznych jako sprawca i ofiara manipulacji : studium teoretyczno-empiryczne / pod red. Aliny Wróbel. - Łódź : Wydaw. Uniwersytetu Łódzkiego, 2010. - 262 s.
40. Nauka perswazji czyli Jak w 8 minut postawić na swoim / Kevin Hogan. - Poznań : "Rebis", 2007. - 246 s.
41. Nie dać się zmanipulować, kiedy inni obwiniają cię o własną frustrację / Windy Dryden. - Kielce : "Jedność", cop. 2013. - 160 s.
42. O złośliwej dyskredytacji : manipulowanie wizerunkiem przeciwnika / Mirosław Karwat. - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2006. - 433 s.
43. O złośliwej dyskredytacji : manipulowanie wizerunkiem przeciwnika / Mirosław Karwat. - Wyd. 1, 1 dodr. - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2007. - 433 s.
44. Obraz dziecka w reklamach telewizyjnych - jako narzędzie manipulacji medialnej / Jadwiga Izdebska // W: Manipulacja - media - edukacja / red. Bronisław Siemieniecki. - Toruń : Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, cop. 2007. - S. 409-418
45. Ochrona szkoły przed sektami i psychomanipulacją : bezpieczna szkoła / [Krystyna Kmieciak-Baran, Stefan Kubowicz]. - Gdańsk : Instytut Promocji Nauczycieli, 2002. - 52 s.
46. Osobowość makiawelisty i jego relacje z ludźmi / Irena Pilch. - Katowice : Wydaw. Uniwersytetu Śląskiego, 2008. - 276 s.

47. Osobowość wychowawcy : być wychowawcą w zmiennych i dynamicznych warunkach życia społecznego / Zdzisław Kosyrz. - Warszawa : Wydawnictwo "Pedagogium" Wyższej Szkoły Resocjalizacyjnej, 2005. - S. 321-337 : Przejawy manipulacji w procesie wychowania dzieci i młodzieży
48. Patologie w środowisku pracy : zapobieganie i leczenie / Stanisław Kozak. - Warszawa : "Difin", 2009. - S. 229-274 : Zachowania nieasertywne pracowników: agresja, uległość i manipulowanie jako zachowania patologiczne
49. Perswazja i manipulacja jako narzędzia komunikacji w reklamie / Jadwiga Lizak // W: Współczesne media : status, aksjologia, funkcjonowanie. T. 1 / red. Iwona Hofman, Danuta Kępa-Figura. - Lublin : Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2009. - S. 400-408
50. Perswazja w pracy trenera czyli Jak kształtować postawy uczestników szkoleń / Paweł Fortuna. - Sopot : Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2011. - 173 s.
51. Podręcznik - książka pomocnicza w wychowaniu przedszkolnym - manipulacja czy świadomy wybór nauczyciela? / Anna Watoła // W: Manipulacja - media - edukacja / red. Bronisław Siemieniecki. - Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, cop. 2007. - S. 463-471
52. Polska powieść tendencyjna 1949-1955 : problemy perswazji literackiej / Wojciech Tomasiak ; Polska Akademia Nauk. Komitet Nauk o Literaturze Polskiej. - Wrocław [etc.] : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1988. - 213 s.
53. Pomędzy wpływem społecznym a manipulacją : typowe i nietypowe przejawy / pod red. Grażyny Ewy Kwiatkowskiej. - Lublin : Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2008. - 112 s.
54. Pranie mózgu / Kathleen Taylor. - Warszawa : "Świat Książki", 2006. - 399 s.

55. Propozycje zastosowania częstotliwości podprogowych w nauczaniu / Kazimierz Gutowski // W: Manipulacja - media - edukacja / red. Bronisław Siemieniecki. - Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, cop. 2007. - S. 553-560
56. Przekaz podprogowy w procesie wychowania - dylematy / Marcin Musioł // W: Manipulacja - media - edukacja / red. Bronisław Siemieniecki. - Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, cop. 2007. - S. 543-551
57. Przestrzenie manipulacji społecznej / (red. nauk.) Dariusz Doliński, Małgorzata Gamian-Wilk. - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2014. - 428 s.
58. Psychologia perswazji : strategie i techniki wywierania wpływu na ludzi / Kevin Hogan. - Wyd. 2. - Warszawa : Jacek Santorski & CO Wydaw., 2001. - 241 s.
59. Psychologia społeczna : teoria i praktyka / Hanna Hamer. - Warszawa : "Difin", 2005. - S. 210-234 : Manipulacje i makiawelizm
60. Psychomanipulacje / Krystyna Kmieciak-Baran // W: Ochrona szkoły przed sektami i psychomanipulacją : bezpieczna szkoła / [Krystyna Kmieciak-Baran, Stefan Kubowicz]. - Gdańsk : Instytut Promocji Nauczycieli, 2002. - S. 7-16
61. Reklama telewizyjna w życiu uczniów kończących edukację wczesnoszkolną / Katarzyna Stefanowicz-Zawiszewska, Krystyna Żuchelkowska // W: Manipulacja - media - edukacja / red. Bronisław Siemieniecki. - Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, cop. 2007. - S. 419-428
62. Rozumowanie matematyczne ucznia a kształtowanie jego odporności na manipulację poprzez media / Małgorzata Makiewicz // W: Manipulacja - media - edukacja / red. Bronisław Siemieniecki. - Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, cop. 2007. - S. 331-340

63. Sekty : manipulacja psychologiczna / Jean-Marie Abgrall. - Gdańsk : Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2005. - 264 s.
64. Socjologia : wczoraj, dziś, jutro : kompendium wiedzy socjologicznej / Ryszard Adam Podgórski. - Rzeszów : "Fosze", cop. 2006. - S. 206-217 : Manipulacja człowiekiem
65. Socjotechnika, między magią a analogią : szkice o masowej perswazji w PRL-u i III RP / Janusz Barański. - Kraków : Wydaw. Uniwersytetu Jagiellońskiego, cop. 2001. - 171 s.
66. Sposoby i zakres manipulacji w mediach a profilaktyka edukacyjna / Janusz Gajda // W: Manipulacja - media - edukacja / red. Bronisław Siemieniecki. - Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, cop. 2007. - S. 207-214
67. Sprzedać książkę po okładce : techniki perswazji na okładkach książek literackich wydawanych w Polsce / Przemysław Narbutowicz. - Warszawa : Biblioteka Analiz, 2012. - 228 s.
68. Strach i lęk w reklamie politycznej / Piotr Francuz // W: Psychologiczne aspekty komunikacji audiowizualnej / pod red. Piotra Francuza. - Lublin : Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, cop. 2007. - S. 213-230
69. Sugestia, manipulacja, hipnoza / Andrzej Augustynek. - Warszawa : "Difin", 2008. - 280 s.
70. Symbole przemocy : "gorące" narzędzia medialnej manipulacji / Aleksander Kobylarek // W: Manipulacja - media - edukacja / red. Bronisław Siemieniecki. - Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, cop. 2007. - S. 81-90
71. Szkoła i media %e dwa oblicza manipulacji / Jerzy Jastrzębski // W: Manipulacja - media - edukacja / red. Bronisław Siemieniecki. - Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, cop. 2007. - S. 273-285
72. Sztuka manipulacji politycznej / Mirosław Karwat. - Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, cop. 2001. - 222 s.
73. Sztuka perswazji : socjologiczne, psychologiczne i lingwistyczne aspekty komunikowania perswazyjnego / pod red. Rafała

- Garpiela, Katarzyny Leszczyńskiej. - Kraków : "Nomos", 2004 (dodr. 2008). - 495 s.
74. Sztuka perswazji czyli Język wpływu i manipulacji : słowa mogą być bronią, działać jak narkotyk i przynieść bogactwo / Andrzej Batko. - Gliwice : "Helion", cop. 2005. - 166 s.
75. Sztuka wywierania wpływu na ludzi : dwanaście uniwersalnych praw skutecznej perswazji / Kurt W. Mortensen. - Kraków : Wydaw. Uniwersytetu Jagiellońskiego, cop. 2006. - 245 s.
76. Ścieżka perswazji : wytrenuj umysł, aby myśleć, działać i wpływać na innych... szybciej / Robert L. Jolles. - Warszawa : "MT Biznes", cop. 2007. - 247 s.
77. Środki przekazu : informacja czy manipulacja / red. Adam Balicki, Tadeusz Guz, Wojciech Lis ; Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II. - Lublin : Wydaw. KUL, 2008. - 260 s.
78. Techniki manipulowania a specyfika warsztatowa ogólnoinformacyjnych portali internetowych / Andrzej Koziół // W: Internetowe gatunki dziennikarskie / red. nauk. Kazimierz Wolny-Zmorzyński, Wojciech Furman. - Warszawa : Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, cop. 2010. - S. 201-210
79. Techniki wpływu społecznego / Dariusz Doliński. - Warszawa : "Scholar", cop. 2005. - 334 s.
80. Techniki wpływu społecznego / Dariusz Doliński. - Warszawa : "Scholar", cop. 2008. - 334 s.
81. Teoria prowokacji : analiza politologiczna / Mirosław Karwat. - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2007. - 424 s.
82. Ukryta perswazja : psychologiczne taktyki wywierania wpływu / Kevin Hogan [oraz] James Speakman. - Poznań : "Helion", cop. 2007. - 246 s.
83. Ukryty program w edukacji : między niewiedzą a manipulacją / Wiktor Żłobicki. - Kraków : "Impuls", 2002. - 142 s.

84. W teatrze prezentacji : o sztuce perswazji / Ewa Lewandowska-Tarasiuk. - Warszawa : "Wiedza Powszechna" : "Wiedza i Ty", 2005. - 162 s.
85. Wiek propagandy : używanie i nadużywanie perswazji na co dzień / Anthony Pratkanis, Elliot Aronson. - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2003. - 345 s.
86. Wiek propagandy : używanie i nadużywanie perswazji na co dzień / Anthony Pratkanis, Elliot Aronson. - Wyd. 3, 1 dodr. - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2013. - 345 s.
87. Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy - manipulacja spontanicznością / Teresa Rzepa, Tymoteusz Leoński // W: Komunikowanie się : nowe wyzwania / [oprac.] Grażyna E. Kwiatkowska, Katarzyna Markiewicz. - Lublin : Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2010. - S. 161-172
88. Wokół psychomanipulacji / pod red. Elżbiety Zdankiewicz-Ścigały i Tomasza Maruszewskiego. - Warszawa : "Academica", 2003. - 178 s.
89. Wstęp do psychologii / Andrzej Augustynek. - Warszawa : "Difin", 2009. - S. 171-195 : Konflikty, negocjacje i manipulacja
90. Wychowanie a manipulacja / Alina Wróbel. - Kraków : "Impuls", 2006. - 186 s.
91. Wychowanie i manipulacja w mediach - podobieństwa i różnice w ujęciu psychologicznym / Edyta Anna Kowalczyk // W: Manipulacja - media - edukacja / red. Bronisław Siemieniecki. - Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, cop. 2007. - S. 295-303
92. Zabiegi manipulacyjne w reklamach telewizyjnych kierowanych do dzieci / Andrzej Mamroł // W: Wczesna edukacja dziecka - perspektywy i zagrożenia / pod red. Stanisławy Włoch. - Opole : Wydaw. Uniwersytetu Opolskiego, 2009. - S. 263-268
93. Zakazana retoryka : podręcznik manipulacji / Gloria Beck. . - Gliwice : "Helion", cop. 2007. - 343 s.

Artykuły z czasopism

94. Kiedy inteligencja społeczna nie przybliżyła do ludzi : zjawisko makiawelizmu / Joanna Jaroszek // *Nowiny Psychologiczne*. - 2001, nr 2, s. 63-80
95. Manipulacja reklam telewizyjnych / Katarzyna Litwińska-Malec // *Edukacja i Dialog*. - 2003, nr 6, s. 17-24
96. Manipulacja w mediach / Joanna Chwaszcz // *Wychowawca*. - 2012, nr 6, s. 16-17
97. Manipulacja zamiast wychowania w sprawowaniu nadzoru pedagogicznego przez dyrektora szkoły / Renata Biłos // *Dyrektor Szkoły*. - 2007, nr 2, s. 10-13
98. Manipulacja? : mówimy jej stop / Marzena Frąckowiak // *Magazyn Dyrektora Szkoły*. - 2011, nr 1, s. 34-37
99. Manipulowanie dzieckiem przez rodziców rywalizujących o udział w opiece / Alicja Czerederecka // *Dziecko Krzywdzone*. - 2008, nr 4, s. 15-34
100. Manipulowanie wizerunkiem - kontrowersje wokół NLP / Anna Płachecka // *Doradca Zawodowy*. - 2013, nr 2, s. 18-21
101. Metody i techniki manipulacji stosowane przez grupy destrukcyjne na przykładzie sekty "Świątynia Ludu" / Katarzyna Joanna Frankowiak // *Kultura i Edukacja*. - 2009, nr 3, s. 38-52
102. Między młotem a kowadłem : techniki karate jako narzędzie wpływu społecznego / Dariusz Doliński // *Przegląd Psychologiczny*. - 2006, nr 4, s. 387-398
103. Między wychowaniem a manipulacją : wymiar aksjologiczny problematyki / Urszula Ostrowska // *Problemy Wczesnej Edukacji*. - 2007, nr 1-2, s. 24-33
104. Nie bądź marionetką / Jolanta Białek // *Psychologia w Szkole*. - 2007, nr 4, s. 153-154
105. Osobowościowe uwarunkowania zachowań manipulacyjnych / Irena Pilch, Renata Rosmus // *Chowanna*. - 2004, t. 2, s. 164-175

106. Osobowość makiaweliczna rodziców i ich dzieci - makiawelizm jako zagrożenie zdrowia i dobrostanu jednostki / Irena Pilch // *Chowanna*. - 2008, t. 2, s. 143-156
107. Prawdomówny manipulator, czyli jakimi cechami powinien charakteryzować się dziennikarz : (scenariusz lekcji z zakresu edukacji medialnej) / Monika Tyralska-Chajbowicz // *Biblioteka w Szkole*. - 2003, nr 12, s. 14-15
108. Przedmiot manipulacji czy narzędzie kulturowej rewolty i fizycznego wyzwolenia - czyli o zawłaszczaniu ciał współczesnych nastolatków przez kulturę konsumpcyjną / Anna Wójtewicz // *Kultura i Edukacja*. - 2008, nr 3, s. 25-39
109. Psychopata w organizacji - fazowy model manipulacji / Jarosław Groth // *Niebieska Linia*. - 2010, nr 1, s. 32-34
110. Rodzaj i wczesna edukacja - przemoc symboliczna, manipulacja, indoktrynacja? / Lucyna Kopciwicz // *Problemy Wczesnej Edukacji*. - 2007, nr 1-2, s. 80-91
111. Sytuacyjne i osobowościowe uwarunkowania opinii na temat dopuszczalności manipulowania / Irena Pilch // *Chowanna*. - 2004, t. 2, s. 176-188
112. Sztuka wywierania wpływu i autorytet / Anna Piekarska // *Głos Pedagogiczny*. - 2010, [nr] 16, s. 26-29
113. Techniki manipulacji / Paula Pilarska // *Psychologia w Szkole*. - 2014, nr 5, s. 47-51
114. Techniki manipulacyjne stosowane przez rodziców / Beata Bryś // *Dyrektor Szkoły*. - 2013, nr 2, s. 54-55
115. W gąszczu zaprzeczeń i manipulacji / Dorota Dyjakon // *Świat Problemów*. - 2012, nr 1, s. 16-20
116. Wychowanie to manipulowanie człowiekiem / Barbara Nowicka-Watrak // *Edukacja i Dialog*. - 2003, nr 1, s. 18-21